

Informacja Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowinach

Doświadczasz przemocy w rodzinie? Sprawdź, z jakiej pomocy możesz skorzystać.

Czym jest przemoc w rodzinie?

Przemoc w rodzinie to każde celowe działanie lub brak działania, na przykład zaniedbania, które powodują krzywdę i cierpienie fizyczne albo psychiczne członka rodziny. Sprawca przemocy wykorzystuje przewagę nad ofiarą i narusza jej podstawowe prawa, takie jak godność, wolność i nietykalność cielesną.

Formy przemocy

przemoc fizyczna – jeśli ktoś cię bije, popycha, szarpie, kopie, dusi,

przemoc psychiczna – jeśli ktoś cię obraża, wyzywa, poniża, nie pozwala na kontakt z bliskimi, kontroluje twoje działania, stale krytykuje,

przemoc seksualna – jeśli ktoś cię molestuje, zmusza do współżycia lub jakichkolwiek innych zachowań seksualnych,

inne zachowania – na przykład jeśli ktoś, od kogo jesteś zależny, pozbawia cię opieki, której potrzebujesz, zmusza do picia alkoholu, brania narkotyków.

Ofiarą przemocy w rodzinie może być każdy – dziecko, osoba z niepełnosprawnościami, małżonek, partner, osoba starsza.

Przemoc w rodzinie - uprawnienia Policji

W dniu 29 maja 2020 r. została ogłoszona ustawa z dnia 30 kwietnia 2020 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw, która wprowadza m.in. zmiany w przepisach zawartych w ustawie z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji.

Zgodnie z przepisami ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw, dla stworzenia skutecznego systemu ochrony osób dotkniętych przemocą w rodzinie, Policji przyznano nowe uprawnienia.

NATYCHMIASTOWA IZOLACJA

Dla tego celu – zgodnie z dodanym do ustawy o Policji art. 15aa ust. 1 – wobec osoby, która swoim zachowaniem polegającym na stosowaniu przemocy w rodzinie (w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie) stwarza zagrożenie dla życia lub zdrowia osoby dotkniętej tą przemocą, policjant ma prawo wydać nakaz natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakaz zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia.

Celem przyjętego rozwiązania jest szybkie izolowanie osoby stosującej przemoc w rodzinie od osoby dotkniętej przemocą w sytuacjach, gdy stwarza ona zagrożenie dla życia lub zdrowia domowników. Priorytetem jest zapewnienie bezpieczeństwa osobie dotkniętej przemocą, dla której najbardziej istotne w sytuacji zagrożenia jest możliwie szybkie i sprawne odseparowanie jej od osoby stosującej przemoc, ale w taki sposób, by osoba dotknięta przemocą w rodzinie nie musiała opuszczać mieszkania.

Jest to instrument reakcji na zjawisko przemocy w rodzinie, nakładający jednocześnie na funkcjonariuszy Policji dodatkowe obowiązki. Przy czym należy dodać, że nowe uprawnienie będzie realizowane w trybie przepisów ustawy o Policji, natomiast poszczególne czynności będą wykonywane na podstawie zapisów ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego.

Nakaz lub zakaz będzie obowiązywał przez okres 14 dni, z możliwością przedłużenia czasu jego obowiązywania przez sąd. W tym czasie osoba dotknięta przemocą w rodzinie będzie mogła podjąć decyzję o dalszym sposobie postępowania, w tym możliwości złożenia żądania, by sąd zobowiązał osobę stosującą przemoc w rodzinie do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazał zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, o którym mowa w przepisach ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

PRAKTYKA

Zgodnie z założeniami ustawy, policjant ma prawo wydać nakaz lub zakaz zarówno:

- 1) podczas interwencji podjętej we wspólnie zajmowanym mieszkaniu lub jego bezpośrednim otoczeniu, jak również
- 2) w związku z powzięciem informacji o stosowaniu przemocy w rodzinie (w szczególności w wyniku zgłoszenia przez osobę dotkniętą przemocą w rodzinie, kuratora sądowego lub pracownika jednostki organizacyjnej pomocy społecznej, w związku z wykonywaniem ustawowych obowiązków).

Przed podjęciem decyzji o wydaniu nakazu lub zakazu policjant obligatoryjnie dokonuje oceny ryzyka zagrożenia życia lub zdrowia osoby dotkniętej przemocą w rodzinie. Przy czym ocena ta będzie dokonywana odrębnie dla osoby dorosłej i odrębnie dla dziecka. Do oceny tego ryzyka służą kwestionariusze jego szacowania, zawierające kryteria określone przez ustawodawcę (np. uprzednio występujące akty przemocy fizycznej w rodzinie, zależność osoby dotkniętej przemocą w rodzinie od osoby stosującej tę przemoc ze względu na stan zdrowia itp.).

Ponadto w celu ustalenia zasadności wydania nakazu lub zakazu Policja może dokonywać innych czynności, w szczególności przesłuchać w charakterze świadka osobę zgłaszającą przemoc w rodzinie lub inne osoby dotknięte tą przemocą.

Nakaz lub zakaz są wydane łącznie i będą natychmiast wykonalne. Policjant będzie określał m.in. obszar lub odległość od wspólnie zajmowanego mieszkania, którą osoba stosująca przemoc będzie obowiązana zachować.

Nakaz lub zakaz jest niezwłocznie doręczany zarówno osobie, wobec której został wydany, jak również osobie dotkniętej przemocą w rodzinie. Osoba, wobec której wydany zostanie nakaz lub zakaz, będzie otrzymywała pouczenie o uprawnieniach i obowiązkach oraz wykaz placówek zapewniających miejsca noclegowe. Zaznaczyć należy, że mimo odmowy przyjęcia nakazu lub zakazu przez osobę stosującą przemoc w rodzinie, doręczenie zobowiązania uważane będzie za dokonane.

Jeżeli osoba odmówi dobrowolnego opuszczenia mieszkania, Policja będzie miała prawo zastosować środki przymusu bezpośredniego przewidziane w ustawie z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej. Przy czym należy zwrócić uwagę, że nakaz lub zakaz mogą być wydane również w przypadku nieobecności osoby stosującej przemoc w rodzinie podczas wykonywania czynności przez Policję we wspólnie zajmowanym mieszkaniu lub jego bezpośrednim otoczeniu. W takiej sytuacji na drzwiach wspólnie zajmowanego mieszkania policjant będzie umieszczał stosowne zawiadomienie.

Odpis wydanego nakazu lub zakazu będzie niezwłocznie doręczany prokuratorowi, a o fakcie wydania nakazu lub zakazu dodatkowo zawiadamiany będzie właściwy miejscowo zespół interdyscyplinarny, o

którym mowa w przepisach ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, a gdy w mieszkaniu zamieszkiwać będą osoby małoletnie – także właściwy miejscowo sąd opiekuńczy.

Czynność opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia przez osobę stosującą przemoc w rodzinie, wobec której wydano nakaz lub zakaz, będzie odbywała się w obecności interweniujących policjantów i będzie wymagała sporządzenia protokołu.

Osobie, wobec której wydany zostanie nakaz lub zakaz, będzie przysługiwało prawo zabrania ze sobą jedynie przedmiotów osobistego użytku i służących do świadczenia pracy oraz będących jej własnością zwierząt domowych. Zwrócić należy uwagę, iż w przypadku sprzeciwu ze strony pozostałych domowników, przedmioty te lub zwierzęta pozostaną we wspólnie zajmowanym mieszkaniu, zaś dochodzenie roszczeń z tego tytułu będzie możliwe na drodze postępowania cywilnego.

Ustawodawca zagwarantował osobie, wobec której zostanie wydany nakaz lub zakaz, możliwość zabrania z mieszkania w późniejszym terminie mienia stanowiącego jej własność. Jednak prawo to zostało ograniczone do jednego razu, w obecności policjanta i po uzgodnieniu terminu z osobą dotkniętą przemocą w rodzinie.

Osoba, wobec której wydany zostanie nakaz lub zakaz, będzie dodatkowo zobowiązana do wskazania Policji deklarowanego miejsca swego pobytu oraz, w miarę możliwości, numeru telefonu, a także będzie miała obowiązek informowania o każdorazowej zmianie jednego z tych elementów. Wypełnienie tych obowiązków ma znaczenie nie tylko w kontekście prawidłowego doręczania korespondencji, ale też ze względu na nałożony na Policję obowiązek dokonania sprawdzenia, czy zakaz lub nakaz są respektowane.

Natomiast w okresie obowiązywania nakazu lub zakazu Policja będzie zobowiązana do co najmniej trzykrotnego sprawdzenia, czy nakaz lub zakaz nie są naruszane, przy czym pierwsze sprawdzenie odbywać się będzie następnego dnia po wydaniu nakazu lub zakazu.

Jeżeli z jakichś powodów nie chcesz dzwonić na policję, możesz skontaktować się z „Niebieską Linią” pod numerem 800 120 002 - konsultanci pomogą ci, powiedzą ci, co najlepiej zrobić w twojej sytuacji.

Niebieska linia jest bezpłatna i czynna całą dobę.

Pamiętaj, Niebieska Linia to nie jest numer alarmowy! Jeżeli czyjeś zdrowie lub życie jest bezpośrednio zagrożone - dzwoń pod numer 112 lub 997.

Informacji oraz pomocy udzielą również pracownicy socjalni Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowinach – tel.41-347-56-74, 41-347-56-76.